

Telegraful Român

Abonamentul:

Pe un an 32 coroane.
Pe șase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Insemnări

Ucigașii

Suferința pare a nu vrea să se mai ogoaie. Păgâna durere ne săgetează zilnic inima. Doar zilnic ne sosesc vești că ni seucid frații în așezările lor pașnice. Zilnic se înscriu cu sânge nume sfinte pentru noi, jertfe scumpe ale idealului mare românesc, ale unirii. Ungurii nu vor să-și înfrâneze sălbătăcia, ferocitatea deslănțuită nici în fața judecății drepte. Nu se îndură să-și tăgăduiască strămoșii. Pe semne așa li-e ursita ca să-și încheie crugul vieții europene sub aceeași zodie, sub puterea căreia au răsărit pe aceste plaiuri mândre și bogate. Năravul adus în sânge din stepele beznei le dă zor să făpuiască păcate, crime strigătoare la cer. Ucid fără cruțare bătrâni, femei și copii neprihăniți. Da! căci strămoșii trăiesc în ei, le fac umbră și cer nesațioși sânge, sânge să-și imbecite sufletele de sălbatici, sugerându-și credința păgână că terorizând și omorând își vor răzbuna nebleznicia și minciuna rănită de moarte.

Bandiți la drumul mare, fac victime peste victime, în vreme ce îngâmfății groși la Budapesta înfrății cu jidani «liberali», ajutați de o presă plătită cu milioane de coroane — hârție — strigă «ghiwalt», plâng. fac ochi dulci, cerșesc milă, stăruind cu îndârjire obraznică să arete lumii că sânt victime nevinovate, că sânt fiii luminei, fiii dreptății, fiii libertății. Dar cine organizează bandele și cine plătește banditului zeci și sute de coroane la zi? Voi fariseilor, morminte spoite!

Până când credeți că lupul în jocul ciobanului să mai fie îngăduințat la stână? Cum vă închipuiți ca să mai puteți seduce o lume întregă? Și ce nădejdi vă mai pot mângâia sufletele voastre cuprinse de spasmurile agoniei? Doar ca cetele voastre de bandiți vărsând sângele copiilor nevinovați, o să izbutească a ne teroriza? Ori că vom purcede și noi la fel? Noi sântem prea nobili ca să ne murdărim sufletul cu asemenea fapte de sălbatici. Dar avem alte mijloace să vă facem înțelegători. Noi nu sântem copii nimănui, ca să nu știm de unde venim, de unde obârșim. Noi nu avem pe huni de frați și pe Tuhutum de strămoș, pribegi jefuitori, copii ai sângegiuirilor ieftine! Unde vi-e trecutul vostru? În năvăliri de pradă și de măcel mișelesc.

Trecutul cu care vă fâliți nu-i al vostru! L-au clădit strămoși de ai noștri și de-ai altor neamuri nobile. Voi le-ați speculat vrednicile lor, zidind casa voastră pe nisip. Iată uraganul de dreaptă primenire, pornit din falnicul apus, v'o mătură fără cruțare. Dreptatea nu cunoaște milă. Ea vă va îndruma la locul care vă așteaptă în cartea neamurilor de dincolo de piscurile Uralului.

Rostogoliți-vă în prăpăstia la care ați săpat zeci de veacuri. Nelegiuirile voastre ne scârbesc, dar nu ne înspăimântă. Și să fiți convinși că din fiecare jertfă a pornurilor voastre aziatice răsar mii de români, cari vor cere socoteala sângelui nevinovat. Blăstămul veșnic al tuturor neamurilor civilizate vă zăvoarește în viitor porțile libertății. V-ați făcut nevrednici de binefacerile ei, doar ați necinstit-o luându-i numele în deșert.

Un dorobanț.

De-apururea unite

Domnitorul tuturor românilor, Maiestatea Sa Regele Ferdinand, a sancționat hotărârea unanimă a adunării naționale din Alba-Iulia dela 1 Decembrie (18 Noembrie) 1918 prin următorul decret-lege aparut în Monitorul Oficial:

Ferdinand I

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României. La toți de față și viitori, sănătate.

Asupra raportului presidentului consiliului nostru de miniștri sub Nr. 2,171 din 1918.

Luând act de hotărârea unanimă a adunării naționale din Alba-Iulia am decretat și decretăm:

Art. I. Ținuturile cuprinse în hotărârea adunării Naționale din Alba-Iulia dela 18 Nov. (1 Dec.) 1918 sânt și rămân de-apururea unite cu regatul României.

Art. II. Președintele consiliului nostru de miniștri este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a decretului-lege de față.

Dat în București la 11 Decembrie 1918.

Ferdinand.

Președintele consiliului de miniștri și ministru de externe
Nr. 3631. Ion I. C. Brătianu.

Ferdinand I

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României.

La toți de față și viitori, sănătate. Având în vedere decretul-lege sub Nr. 3,631 din 11 Decembrie 1918.

Am decretat și decretăm:

Art. I. În mod provizorie și până la definitivă organizare a României întregite, însărcinăm cu conducerea serviciilor publice din ținuturile prevăzute în decretul lege Nr. 3631 consiliul dirigent emanat din Adunarea Națională dela Alba-Iulia din 18 Noembrie (1 Decembrie) 1918.

Art. II. Vor rămânea în administrația guvernului regal: afacerile străine, armata, căile ferate, poștele, telegrafele, telefoanele, circulația fiduciară, vămile, împrumuturile publice și siguranța generală a statului.

Art. III. Ținuturile unite cu Regatul României prin hotărârea Adu-

nării Naționale din Alba-Iulia din 18 Noembrie (1 Decembrie) 1918 vor fi reprezentate în guvern prin miniștri fără portofoliu.

Art. IV. Pentru lucrările, care privesc aceste ținuturi, se vor mai nuni prin decret regal pe lângă departamentele ministeriale, după propunerea miniștrilor fără portofoliu, consilieri speciali.

Art. V. Consiliul dirigent în primul rând are misiunea de a ne prezenta în cel mai scurt timp, pentru ținuturile asupra cărora se întinde administrația lui, proiectul de reformă electorală pe baza votului universal și proiectul de reformă agrară.

Art. VI. Președintele consiliului nostru de miniștri este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a decretului-lege de față.

Dat în București la 11 Decembrie 1918.

Ferdinand.

Președintele consiliului de miniștri și ministru de externe
Nr. 3632. Ion I. C. Brătianu.

Raportul dlui președinte al consiliului și ministru al afacerilor străine către M. S. Regele:

Sire!

De veacuri neamul românesc tinde spre unitatea lui. De aceea când prin războiul general o parte din omenire a întreprins lupta pentru libertate și drepturile naționale, regatul român a socotit de datorie lui să se alipească acestor puteri și împreună cu ele să-și jertfească fiii pentru desrobirea fraților noștri asupriți.

După mari suferințe, vitejia minunată a oștii noastre își găsește răsplata. Alături de glorioșii ei aliați, România este astăzi printre învingătorii lumii, Basarabia și Bucovina s'au unit cu patria mamă, ear peste Carpați românii, cari împreună cu noi de atâta vreme așteptau ceasul întregirii neamului, îndată ce și-au putut spune gândul, au proclamat prin marea adunare dela Alba-Iulia unirea lor necondiționată și de-apururea cu regatul României.

Delegația Adunării Naționale a înfățișat M. Voastre actul unirii, pe care cerem prin decretul-lege de față M. Voastre să-l întărească spre a da o formă definitivă unității noastre naționale, acum deplin înfăptuită pentru toate ținuturile locuite de români.

Unirea aceasta, în ziua când marii noștri aliați sânt învingători, izvoarește din puterea de viață a poporului român, din vitejia soldaților noștri și din voința hotărâtă a românilor de pretutindeni.

Ea se întemeiază pe ființa însăși a neamului românesc, care aproape două mii de ani, în mijlocul vitregilor vremi, a știut să-și păstreze neatins caracterul de conștiință națională.

Ea se razimă pe cerințele istorice, care îi impun desființarea tuturor granițelor nedrepte și nefirești și statornicirea statelor după principiile naturii. Ea, e voită în fine de nevoile neamului românesc, care nu poate trăi despărțit și care numai prin unirea la olaltă a tuturor fiilor lui își poate îndeplini cu folos pentru omenire și cu strălucire pentru el misiunea civilizatoare în această parte a lumii.

Conștințind prin acest decret-lege voința Adunării din Alba-Iulia, Maiestatea Voastră înscrie în Istoria poporului român

de totdeauna și de pretutindenea cel mai mare act al Istoriei noastre naționale, acel pentru care generații întregi au luptat și au murit, acela în nădejdea căruia au trăit dela Nistru și până la Tisa toți românii despărțiți de o soartă nemiloasă, și puneți, Sire, pentru vecie temelie unei Români mari și a unei vieți naționale, pe care să se poată de aici înainte desvolta în pace și în fericire întreg neamul românesc.

Sânt cu cel mai profund respect, Sire, al Maestății Voastre prea plecat și prea supus servitor:

București, 11 Decembrie 1918.

Președintele consiliului de miniștri și ministru de externe Ion I. C. Brătianu m. p.

Regele Ferdinand către marea adunare națională

Regele Ferdinand a adresat adunării naționale Române din Alba-Iulia mesajul următor:

Fericita nuvelă care mi se comunică din vechea cetate a lui Mihai Viteazul, înaltul fapt al unirei cu vechiul regat al României, umple inima mea de o bucurie indescriptibilă. Mulțumesc a tot puternicului că mi-a fost dat cu vitejia soldaților mei să contribuie la acest mare act și de a trăi alături cu poporul meu aceste momente sublime.

Cum am împărțit cu voi suferințele și durerile, împărtășesc cu voi bucuria care este aceea a tuturor Românilor.

Traiască România Mare, unită și indivizibilă!

Noi vrem pământ!

Iată trei vorbe mari mult grăitoare, azi se desprind din sufletul poporului românesc, vorbe, pe cari nu ne era iertat până bine de curând să le spunem, căci era o poezie a fiei-iertatului George Coșbuc, pe care nu o puteau declama pruncii în școală, fără ca dascălul să nu facă cunoștință cu străjarii temuțelor. A sosit vremea ca să putem rosti și să cerem și înfăptuirea. Adunarea dela Bălgrad a spus-o și ea limpede și la înțeles: «reforma agrară radicală», adevărat împărțirea pământului între țărani, muncitori de pământ.

Chestia este acum la ordinea zilei, este arzătoare și cere rezolvire grabnică. Amânarea de pe o zi pe altă, de pe o lună pe altă, ori cu anii, ar însemna a nesocoti cea mai ferbinte dorință a poporului agricultor. Nu ne îndoiim nici în sinceritatea celor ce au pus în programul Unirii «reforma agrară radicală» nici în gândirea lor curată de a o înfăptui și a o pune între lucrările din planul întâi.

Era vorba ca înainte de toate să se adune datele despre toate moșiile mari din cele 26 comitate românești. Aceste date toate se găsesc la oficiile cărților funduare și în timp

de cel mult o lună de zile pot fi, în mâinile ministrului de agricultură mai ales dacă va putea mobiliza pe cei muți cari stau la îndemână și așteaptă numirile în posturi.

După ce vor fi culese datele, câte moșii sânt peste 500 de jugăre arător respective 200 jugăre — se poate face prețuirea, așa că domni — bisericile — și fondurile să primească prețul de rescumpărare în hârtii vinculate cu dobândă de 5%, cari să nu se poată înstrăina, nici sorta 50 ani.

Prețul moșiei nu poate fi decât cel dinainte de război — și nu poate trece peste 500 coroane jugărul. Mai scump, — pământul în Ardeal nu produce atâta, ca să dea putința de a plăti ratele în 50 ani, — cari ar fi la an. 250 coroane după zece jugăre.

Delăturată piedeca cu proprietarii de pământ, inginerii și organele incredințate cu împărțirea și cu facerea mapelor au să facă tăierea și predarea la cei ce nu au de loc pământ, apoi la cei ce au mai puțin de cât două jugăre, respective de 5 jugăre.

Încât în sat sunt și domni cu pământ, și țărani, cari au drept să pretindă, lucrul va merge foarte ușor, mai ales că cei din urmă au în sat și căsuța lor, ori adăpostul lor la părinți, socri și frați.

Mai complicată este chestia unde este pământ mult, reflectanți din localitate puțini și trebuie aduși oameni de aira, ca să li se împartă pământ. Aceștia neavând căsuța lor, nici începuturile cele mai modeste ale gospodăriei, trebuie să aștepte cel puțin un an, până ce-și fac rost de locuințe, vite de jug și unelte economice. În o altă categorie și mai grea urmează locuitorii fondului regiu (pământul craiesc) unde nu sânt peste tot moșii de împărțit, ci vor trebui rupte părți din pășunate, apoi scoase la împărțire pământurile așa numitelor mâni moarte, și în fine ar mai putea veni în combinație moșiile domnilor, cari nu le lucră, ci le dau în arândă ori în parte, cum sunt multe moșii de acestea pe la Sebeș, Mercuria și aira, — ori sunt moșii rămase chiar și nelucrate în anii din urmă, din lipsa de brațe muncitoare.

În aceste ținuturi — poporul însetat după pământ, nu va putea primi nici minimul de cinci jugăre, și tinerii (insurați) vor trebui să se deplaseze pe la Alămor, Armeni, Loamnăș și în alte părți ale Ardealului și Ungariei, unde este mai mult pământ, decât pețitori.

Românii însă se hotărăsc foarte greu a-și lăsa satul, — cel puțin până acuma a fost așa. Să nădărdim, că-și vor schimba datina aceasta, și vor preferi să fie moșieri în sat, decât pălmași și lucrători cu ziua viața întreagă în satul lor. Deplasările se pot face prin căsătorii, cu fete din sate cu moșii, și preoții noștri vor face lucru bun și cuminte, dacă de pe acum vor da povețe și îndrumările de lipsă tinerilor veniți dela miliție acasă, pentru că fără dor și poate cei ce au făcut slujbă grea militară, trebuie considerați în rândul prim, apoi tot așa văduvele rămase cu copii după cei morți în război, și de sine înțeles cei răniți, cari pot totuși lucra pământul. În legătură cu împărțirea pământului trebuie să se sloboadă pământul și să se scoată din valoare limitarea numărului vitelor, după mărimea moșiei.

Această măsură a fost o iscodire drăcească, care a oprit mersul de desvotare al românilor mai ales unde s'au segregat pășunile și s'au separat domni partea lor, rămânând

mai puțin pe seama satului întreg, ca cât s'a dat domnului de pământ, iar în fondul regiu comunele săsești în anii din urmă cu pășunatele comunale au împedecat direct pe români cu moșie puțină să poată ținea vite.

Această măsură o știe și cel din urmă țaran, că însemnă să-i tai omului putința de a-și sporî averea prin creșterea vitelor.

Săruița guvernului nostru trebuie să fie, ca deocamdată să se înceapă fie și numai cu 5 jugăre distribuirea pământului între țărani. Aceste lucruri bine și rațional dau pentru o căsnicie mai mică pânea de toate zilele. Un om care lucră numai 5 jugăre, mai poate lucră cu soția lui și p ntru bani la alții, așa, ca să nu ducă lipsă de nimica. Înțelegem aici pe toți cei sărguincioși, pe cei cumpatați, dar nu pe bețivi, și pe ceice dacă au un codru de pâne, mai bucuros dorm, decât să lucre și în brazda altuia.

Deprinderi de acestea urâte au să înceteze. A munci nu e rușine, e rușine a frecă și a bate birturile și a umbla gol și flămând din cauza deprinderilor rele. Trebuie să ne creștem poporul din nou, — unde nu este încă în clar cu vremile schimbate. Nici în America dolarilor nu poate trăi nimenea, cine nu muncește. Bolșevismul, durere începe a cuprinde teren în multe părți și să ne ferească Dumnezeu, ca să se încuibe această otravă și în sânul poporului nostru. Fie destul cu Rusia, fie destul cu orașele mari, ca Budapesta, unde nu mai e nimeni sigur de viață și de avere, spărgătorii își exercită meseria ziua la amazi. Zilnic putem ceti o crimă după alta, care de care mai senzațională și mai înfiorătoare.

Să ferim poporul nostru să nu cadă pe povârnișul astorfel de deprinderi, să-l povățuim cu vreme și fără de vreme să muncească și să câștige și să-l ferim de ceice propovăduiesc «câștig fără muncă», izvorul tuturor farădelegilor, tuturor blăstămăților.

Se impune în mod firesc rezolvarea problemei agrare cu posibilă grabă. Ce s'a putut face în România, se poate face și la noi, în România nouă și mărită, ținând seamă de toți cei interesați, dar mai mult la cei lipsiți și avizați la pământ.

IV. Ivan.

Un ordin de zi

Graiul de înălțătoare însuflețire și de sănătoasă și înțeleaptă îndrumare al viteazului general Moșoiu.

Faptele de arme săvârșite de marele *fiu al Ardealului* în cursul războiului de biruințe strălucitoare l'au ridicat prin recunoștința *Regelui tuturor Românilor* la treapta de *general* și comandant al diviziei 7. În fruntea acestei divizii a fost trimis să desăvârșească opera unirii integrale a neamului românesc. Înțelepciunea conducerii și felul impunător în care a făcut operațiile de ocupare, au rezultat pentru armata română admirația tuturor prietenilor și chiar a dușmanului, iar pentru *marele comandant* numirea lui de general al tuturor trupelor din Ardeal și Țara ungurească.

În prilejul despărțirii de divizie a VII generalul *Moșoiu* a dat următorul ordin înțelept și însuflețitor:

Ordin de zi, de mulțumire dat de către Dl general Moșoiu Diviziei a 7-a cu ocazia numirii sale de comandant al Trupelor din Transilvania.

Ostași ai Deviziei 7-a.

Prin ordinul marelui Cartier general Nr. 1159, fiind numit în mod provizoriu ca Comandant al trupelor din Transilvania, mă despart cu cea mai mare părere de rău de voi, bravi

ostași ai deviziei a 7 a, după ce am avut onoarea să vă comand o jumătate de an.

În acest scurt timp, s'au întâmplat cele mai mărețe acte pentru întregirea neamului românesc, la a căror înfăptuire ați contribuit puternic, trecând cei dintâi hotarele Transilvaniei, cu nobila misiune de a desrobi pentru totdeauna pe frații ce zăceau de zece secole în robia dușmanului.

Cu avânt extraordinar ați trecut Carpații, înfruntând gerul și zăpada până la brâu și ați pătruns în inima Ardealului, restabilind ordinea și siguranța cu demnitate și disciplină care a uimit chiar pe dușmanii noștri milenari.

În scurt timp ați ocupat Clujul citadela maghiarismului și prin atitudinea voastră hotărâtă ați evitat orice vărsare de sânge inutilă, impunând dușmanului voința voastră.

Vă mulțumesc din suflet și vă felicit din toată inima pentru succesele voastre strălucite, cari fac admirațiunea tuturor inimilor românești.

Iubiți Ostași,

Păstrați cu tărie frumoasele tradițiuni militare create în cursul războiului național, respectați cu sfințenie și convingere regulele disciplinei și iubiți-vă șefii ca pe părinții voștri.

Îndreptați-vă în totdeauna gândul cu recunoștința, iubire către marele nostru Rege Ferdinand I, făuritorul României mari, către Maiestatea Sa Regina Maria, mama duioasă a răniților și cătră toți membrii adorabilei noastre Dinastii, care și-a legat destinele de acelea ale neamului românesc.

Numai dacă veți păstra neștirbite aceste sacre legături sufletești veți contribui la întărirea neamului și la păstrarea pentru veci de pământul strămoșesc ce ați ocupat.

Vă trimit la toți salutul meu și zic:

Să Trăiască Regele Ferdinand I, Să Trăiască România Mare.

Comandantul Trupelor din Transilvania:

14 Decemvrie 1918.

General Moșoiu.

Datoria noastră

După festivitățile înălțătoare, prin care am trecut, a sosit timpul de *muncă serioasă* pentru toți cei chemați să înfăptuească statul românesc în hotarele sale lărgite.

Din acest punct de vedere confratele brașovean, *Glăsuț Ardealului*, publică un articol, din care dăm mai jos părțile de căpetenie:

În politica externă fiecare partid politic — din România — și-a făcut datoria; în marginile posibilității și a priceperii personale fiecare bărbat politic de dincolo a servit cu bună credință interesele țării, când ele erau amenințate de dușmani externi. Cine dintre noi nu va aduce întreg prinoul său de recunoștință unor bărbați politici ca Ionel Brătianu, Take Ionescu și alții? Chiar și dl Marghiloman, n'a săvârșit el oare cel mai frumos act de jertfă personală, acceptând să fie prim ministrul României într'un moment, când această înaltă funcție era cea mai odioasă și în consecință erau așa de pațini oameni, cari s'o primească. El a preferit să fie cel mai urgisit om al țării românești, numai ca să poată mântui, ce mai era de mântuit.

Am fi nedrepti și lipsiți de bunul simț, dacă n'am recunoaște bunele intenții ale bărbaților de stat de dincolo.

În politica internă se schimbă însă socoteala. Aici anumite sisteme de guvernare stăpânesc oamenii și partidele... Cu plecarea fiecărui guvern, se duc aproape toți funcționarii de stat, făcând loc altora. Astfel nu e sigură soartea nimănui, și bietul funcționar în loc să-și vadă de lucru, trebuie să privească mereu barometrul situației politice.

Cât stă în funcțiune, el trebuie să câștige și pentru vremea, cât va sta în afară. E evident, că în astfel de împrejurări corupției, mișturii și bacșișului i se dă frâu liber...

Guvernul Brătianu are în programul său și descentralizarea, iar dl Take Ionescu încă înainte de război a accentuat, că spiritul public inveninat de corupție numai prin *inamovibilitatea funcționarilor* se poate regenera. Nimeni dintre noi nu va contesta nobilele intenții ale celor doi bărbați de stat.

Dar, dela a voi până la o putea e mult. Și chestiunea principală e că actualele partide politice sânt ele în stare oare să introducă reforma morală atât de indispensabilă?

Nefericitele sisteme de guvernare le-au creat tocmai «partidele istorice».

E posibil oare, ca aceiași partide, care au creat corupția, să fie în stare să o și stărpească? Nimeni dintre noi nu-i așa de naiv, ca s'o poată crede...

Iar noi, cei de dincoace, am ajuns la răspântii. Trăim unul din cele mai dăcizive momente ale istoriei noastre. Soartea ni-a destnat o misiune grea, dar frumoasă. Vom combate politicianismul de dincolo, — am salvat viitorul întregului neam românesc. Ne vom alătura la actualele partide de guvernament, — Dumnezeu știe unde vom ajunge! Transilvăneanul, care ar sprijini pe vreunul din partidele istorice de dincolo, ar săvârși un act de cea mai grozavă trădare de neam. Nația românească are interesul imediat, ca aceste partide să fie reduse la neputință.

Atunci ce-i defăcut?

Dincolo de Carpați se află un frumos număr de intelectuali, cari n'au făcut politică, tocmai pentru că sufletul lor era prea nobil și politica prea murdară. Ei, dimpreună cu masele adânci ale poporului, văd în noi forța, chemată a regenera neamul românesc.

Avem datorința, să dăm acestor oameni întreg concursul nostru și să ne arătăm vrednici de așteptările, ce le-au pus în noi.

Presă desfrânată

Ziarele ce le primim din Budapesta, conțin în fiecare zi știri și articole scrise cu intențiunea de a turbura liniștea și ordinea în țară, mai ales în teritoriile ocupate.

Recordul, din acest punct de vedere, îl ține gazeta d-lui Jászai, *Világ*, unde jidanașii săi se întrec în fabricarea veștilor alarmante.

Eată, din numărul del 29 l. c., titli și subtitli tipăriți cu litere de afiș: «A béke ügye és az európai forradalom. Nyugtalan-ság Franciországbán. (Minciuni impertinente). *Megbukott (?) az entente oroszországi intervenciója. A bolsevikiek offenzívába léptek (!) Forradalom Spanyolországban. (Alte minciuni). Olaszország a forradalom előtt.* (De același calibru).

Astfel *Világ* are obrazul să incurajeze pe față bolșevismul.

Din Az Ujság din 25 l. c.: «*Fellázadt francia ezrede*» și alte bazaconii.

Se cer neapărat măsuri de urgență, ca astfel de ziare desfrânate să nu intre pe teritoriile, unde dorim să se păstreze buna rândueală.

Convocare¹

Subscriții, în urma împrejurărilor schimbate prin mărețul act dela Alba-lulia, al unirii tuturor românilor, considerăm de o imperioasă necesitate ținerea unui congres al învățătorilor români din Ardeal, Bănat și Ungaria, am hotărât ca acest congres, impus de porunca vremii, să se țină în *Sibiu la 10 23 Ianuarie 1919*, la care cu dragoste frățască invităm să participe toți învățătorii *români* confesionali, comunali și de stat.

Programul și localul de întrunire se vor publica ulterior.

Sibiu, 17/30 Decemvrie 1918.

Candid Popa	Romul Botezan
Aurel Barbu	Teofil Căliman
Dimitrie Popovici	Nicolae G. Iordan
Pavel Vulcu	George Bănda
Octavian Munteanu	Ștefan Pocan
Mihail Găzdao	Andrei Blator
George Bărbat	Octavian Vulcu
Alexandru Bărsan	Constantin Iosof
Dumitru Joandrea	Liviu Gelmereanu
Ioan Preda	Nicolae Crețu
Nicolae Stoica	Ioan Dobre.

¹ Toate ziarele românești sânt rugate a reproduce această convocare.

Nr. 385 1918.

Înștiințare

Conform ordinului Marelui-Cartier-General Român Nr. 1174. se aduce la cunoștința publică generală, că nu se va permite locuitorilor să plece, pentru a se înrolă în unitățile organizate de guvernul ungar sub orice fel de motiv ar fi (Gârzi, mobilizări parțiale etc.)

Acei cari totuș pleacă și părăsesc avutul și casa lor, pentru a intra sub steag străin, sânt pentru totdeauna buni plecați și nu vor mai fi primiți să se întoarcă niciodată.

(ss) Comandantul trupelor din Transilvania:
General Traian Moșoiu.

Nr. 408/1918.

Ordonanță

Disciplina și decorul militar, precum și buna creștere, pretind dela fiecare ostaș, că la întâlnire cu superiori să dea acestora onorul militar prin salutul reglementar.

Invit deci toți ofițerii, ampoloiații, stegarii, subofițerii și ostașii să îndeplinească acest ordin cu cea mai mare strictețe, mai ales față de reprezentanții armatei române.

În contra acelor, cari nu respectează ordinul acesta, se va proceda pe cale disciplinară, ear purtarea uniformei le va fi interzisă.

Șeful armatei și siguranței publice.

Comunicatul oficial din 17/30 Dec. 1918

1. În Bucovina și Basarabia situația neschimbată.

2. În Transilvania trupele au intrat în Gârbău, Olfalău, Gilău, Căpâlna, Dobârca și Sandriaș.

3. Cu ocazia prezenței d-lui general Berthelot la Arad, garda ungurească sprijinită de numeroase bande a atacat prin surprindere populația românească, care se adunase să aclame pe generalul aliat. Sânt numeroase victime. M. C. G.

Serate artistice în Sibiu

Aflăm, că se vor aranja în Sibiu nostru, — sub egida comandamentului militar, condus de generalul Moșoiu, — în fiecare Sâmbătă seara serate artistice, la care vor colabora artiștii cu nume dela teatrul național și artiști ardeleni.

Seratele se vor da în sala cea mare dela Casinul ofițerilor și în favoarea orfanilor acestui îngrozitor război.

Din când în când, seratele artistice vor fi urmate de joc.

Tot în scopul ajutorării orfanilor de război, se aduc dela București renumite filmuri românești pentru serii de reprezentații, al căror venit se va întrebuiți exclusiv pentru amintitul scop.

Ne bucurăm din inimă de intențiile și silințele nobile ale comandamentului militar și nădăjdum, că societatea românească și străină va ști să răspunde după cuviință ostenelele acestea, îndeplinindu-și cu întreagă inimă îndatoririle culturale și de creștinească milostenie.

O serbare frumoasă

Duminecă Sionul nostru, catedrala mitropolitană a îmbrăcat din nou haina de mare sfântă sărbătoare. S'a adunat o aleasă lume românească. Generalisimul Ardealului Moșoiu, general Baron de Boieriu, generalii Panaitescu, Dabija, miniștrii Dr. Șt. C. Pop, Dr. A. Lazar, V. Goldiș și întreg batalionul voluntarilor din Chișineu. Au venit din metropola Basarabiei în metropola Ardealului aducând pentru catedrală o sfântă icoană, iar pentru vechea cetate a lui Mihai Viteazul un mândru drapel de mătăasă grea cusut în fir de aur.

Drapelul e purtat de un brad de fîcior și păzit de alți 5 dorobanți voluntari, într'o atitudine de vechi legionari ai falnicei Rome.

Slujba divină o săvârșește arhimandritul Iustinian, confesorul diviziei, azistat

de protopresbiterii Dr. I. Stroia și Dr. A. Crăciunescu și diaconii Dr. Oct. Costea și Dr. Gh. Comșa. Răspunsurile liturgice le-au cântat corul mixt al profesorului Timotei Popovici.

La sfârșitul slujbei se face sfințirea steagului și în accentele pătrunzătoare ale Imnului Regal se predă viteazului general Moșoiu.

În fața catedralei generalul Moșoiu înconjurat de statul său major și cu ministrul de război Dr. Șt. C. Pop, trec în revista viteazul batalion, care apoi petrecut de o lume însuflețită trece în fața Casei naționale. Aici voluntarul căpitan Dr. Deleu predă pe lângă o vorbire isvorată din adâncul inimii mândrul steag președintelui «Asociațiunii» Andreiu Bârsan, care de pe terasa Casei naționale adresează însuflețite cuvinte bravilor voluntari biruitori de moarte. Luând steagul în primire declară că-l va păstra cu sfințenie lângă cele mai scumpe relicvii: inelul și fluerul lui Avram Iancu, iar în ziua cea mare a încoronării Maiestății Sale Regelui Ferdinand, el va flutura falnic deasupra cetății de glorie românească.

Știrile zilei

Pastorală de Crăciun. În vacanța scaunului arhiepiscopesc, P. S. Sa Episcopul Aradului și locțiitorul de mitropolit, Ioan I. Pap, se adresează, ca și la 1916, către clerul și poporul arhidiecezan cu prilejul sfintelor sărbători ale Nașterii Domnului. Din pastorală aceasta, bogată în învățături mântuitoare creștinești, s'a trimis câte un exemplar tuturor comunelor bisericesti din arhidieceza Transilvaniei, spre a se citi credincioșilor la serbătorile mari ce se apropie, care sânt «fără păreche în tot trecutul îndepărtat al neamului nostru»...

Distincții. Maiestatea Sa Regele nostru Ferdinand a acordat marele cordon al ordinului Coroana României domnilor: George Pop de Bănești, Dr. Teodor Mihali, Iuliu Maniu, Dr. Aurel Vlad și Dr Ștefan Pop.

Dela gimnaziul din Brad. Prelegerile la gimnaziul român gr.-or. din Brad se vor începe în 28 Dec. 1918 (10 Ianuarie 1919). — Ziarele române sânt rugate să reproducă acest anunț. Direcțiunea.

Sârbii. Înșiși sârbii continuă a dovedi că-i călăuzesc aceleaș porniri ca pe opresorii noștri de eri, pe unguri. În Orșova și Timișoara frații noștri bănățeni n'au avut voie să iasă într'impinarea marelui ocrotitor al neamului, Berthelot. — Frumos se recomandă în fața civilizației.

Înaintarea cehilor. Armata cehoslovacă, după știre oficială, va ocupa în 4 Ianuar 1919 Pressburgul. — În Cașovia au intrat Duminecă după amiază trupele cehoslovace, compuse din infanterie, artilerie și cavalerie.

Eminescu. Ziarul sibian S. D. Tageblatt, care a publicat și înainte de război câteva lucrări din literatura română mai nouă, se ocupă în foișoara numărului său din 28 Decembrie a. c. cu poetul nostru Eminescu. Articollul, scris de dl Hermann Klöss, preamărește în poetice cuvinte pe marele scriitor al neamului românesc. «Eminescu — scrie autorul — nu poate fi numit poet național ca Petőfi bună oară; el este mai mult! Ani de-a rândul a studiat în Viena și Berlin; ear când s'a napoiat la Iași, desl s'a alipit earăș cu întreaga iubire și patimă la țara sa românească. dar totuș ideile sale au străbătut peste Carpați, ca niște avanposturi ale trupelor regatului român, care astăzi înaintează încetșor spre apusul european. Eminescu este îndrumătorul lor».

Petrecere în Hida. Intelectualii români din Hida și jur, în județul Cojocna, înviță la petrecere cu dans împreună cu o producțiune a tinerimii adulte din Baica. Petrecerea se ține în Hida, a treia zi de Crăciunul românesc, adică Joi în 27 Dec. v. 1918 în Casinoul de acolo. Începutul la 7 ore seara. Prețul de intrare: pentru persoană 10 cor., pentru familie 20 cor. Venitul net este menit pentru biserica română ce se va reclădi în Hida.

Concert și dans în Turnișor. Corul bisericii ortodoxe române din Turnișor va aranja a doua zi de Crăciun concert împreunat cu producțiune teatrală în sala școalei române din loc. După producțiune urmează joc. Venitul curat o destinat pentru augmentarea bibliotecii parohiale. Plătiri pe deasupra se primesc cu mulțămită și se chitează în ziare. Începutul la ora 7 seara. Comitetul aranțator.

Mersul trenurilor în Sibiu. Valabil din 10 Decembrie.

Pleacă spre:
1. Făgăraș, în zile fără soț, . la 8.47 i. a.
2. Copșa mică, zilnic, la 6.20 i. a. și 4.02 d. a.
3. Vințul de jos, „ . . . . . „ 8.00 i. a.
4. Turnu roșu, în zile cu soț „ 12.24 d. a.
5. Ciznădie, în zile cu soț „ 5.23 dim.
6. Agnita, Luni, Mierc., Vin. „ 7.40 „

Șosesc dela:
1. Făgăraș, în zile cu soț, . la 12.23 d. a.
2. Copșa mică, ziln., la 11.35 i. a. și 10.05 seara
3. Vințul de jos „ . . . . . „ 7.30 „
4. Turnu roșu, zile cu soț „ 5.57 „
5. Ciznădie, zile cu soț „ 7. dim.
6. Agnita, Marți, Joi, Sâmbătă „ 7. seara

Orfanii din Felța. Rugând stimabilele familii, cari au binevoit a reflectă la unii din cei 3 orfanii din Felța, să fie în așteptare până voi putea câștiga toate datele neapărate, privitoare la așezarea lor, pun totodată în vedere, că primăria comunei Călnic (de lângă Sebeșul șosesc) face apel la familiile generoase și fără de copii spre a primi spre creștere sau a fi adoptată copilă de 5 săptămâni, orfană de mamă, a muncitorului scăpătat Nicolae Bască, de acolo. În legătură exprim sincere mulțumite domnilor Ioan Candrea, comerciant, care a dăruit în scopul ajutorării orfanilor amintiți cor. 10, Matei Tomoiagă, funcționar pretorial, (Săliște) cor. 5 și Marcel Jourca, locotenent. cor. 20. — Vic. Tordășianu, exactor arhid.

Coroane eterne. Părintele Demetriu Săcărea, paroh în Balomir, în scopul eternizării memoriei unchiului său † Nicolae Săcărea din Tălmăcel, și în loc de cunună peritoare pe sicriul lui, a binevoit a dărui cor. 20 la «Legatul învățătorul Nicolae Săcărea pentru ajutorarea ucenicilor săraci cu daruri de Crăciun». Pentru prinos, exprimă sincere mulțumite Victor Tordășianu, președintele Reuniunii meseriașilor sibieni.

Teatre în Sibiu

Cinematograful Orașului. Piața Hermann. Directoară: D-na M. Scholtess.

Joi, Vineri, Sâmbătă: *Bestia în om* dramă în 4 acte. *Dansatoarea în val*, comedie în 4 acte. Începutul la: ora 7 seara.

Cinematograful Apollo. Strada Schevis. Directoară: Dna Emil Toth. Zilnic interesante reprezentații. Începutul la: ora 7 seara.

Mulțumită

Tuturor acelor, cari din prilejul morții neuitatului nostru soț și tată, Mihail Ganea, preot ortodox român în Veneția inferioară, au binevoit a ne adresa cuvinte de mângăiere, cu graiul sau în scris, și a da iubitelui nostru defunct onorurile din urmă, asistând la actul înmormântării, le exprimă sinceră și adânc simțită mulțumită. Veneția inf., 30 Dec. 1918.

Jalnica familie.

Aviz

Aducem la cunoștința tuturor acelor, cari ni s'au adresat cu întrebări, cum și a întreg publicului nostru românesc, că «Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român» va scoate, în timpul apropiat, Calendarul său pe 1919. Calendarul este sub tipar, și va avea un cuprins interesant, de actualitate, provăzut fiind cu multe ilustrațiuni ale persoanelor marcante în noua viață ce se înfiripează a poporului românesc.

Biroul «Asociațiunii».

Pentru orfanii preotului împușcat

La colecta deschisă cu gând de a veni în ajutorul celor șapte orfani nevrăstnici și a văduvei preotului Ioan Opriș, fost paroh al Cristiișului și membru al sfatului național român din Turda, au contribuit:

D-na Zoița Moldovan din Cristian 20 cor.

În colecta întreprinsă de dșoara Cornelia Herjioga din Daia săsească (protop. Sighișoara)

1. Familia paroh. Herjioga . cor.	6.—
2. Adam Salanți . . . . . „	1.—
3. Marta Baci . . . . . „	3.—
4. Elie Manta, cu fiica Elena „	4.—
5. Augustin Morar . . . . . „	2.—
6. Ana Șulea . . . . . „	2.—
7. Maria Fleșar 99 . . . . . „	1.—
8. Maria Gherman . . . . . „	1.—
9. Zaharie Mânzar . . . . . „	1.—
10. Mich. Schuster . . . . . „	2.—
11. Elie Constantin . . . . . „	1.—
12. Maria Lungociu 81 . . . . . „	1.—
13. Ștefan Constantin . . . . . „	10.—
14. Ioan Goga (Nistor) . . . . . „	2.—
15. Petru Coman . . . . . „	1.—
16. Nicolae Goga 208 . . . . . „	1.—
17. Ana Goga 207. . . . . „	1.—
18. Nicolae Gherman. . . . . „	1.—
19. Daniil Tomuța . . . . . „	1.—
20. Nicolae Goga 199 . . . . . „	2.—
21. Elie Fleșar . . . . . „	1.—
22. Ioan Goga Man . . . . . „	2.—
23. Ioan Goga 176. . . . . „	1.—
24. Nicolae Oprea . . . . . „	1.—
25. Zahai Manta . . . . . „	1.—
26. Nicolae Baci . . . . . „	1.—
27. Ioan Morar . . . . . „	2.—
28. Nicolae Ținț . . . . . „	2.—
29. Ana Moldovan 186 . . . . . „	3.—
30. Ioan Bucșa . . . . . „	1.—
31. Zaharie Nistor . . . . . „	2.—
32. Ioan Bordea. . . . . „	2.—
33. Achim Moldovan . . . . . „	2.—
34. Zaharie Fleșar 172 . . . . . „	2.—
35. Dumitru Povar . . . . . „	2.—
36. Miron Florea . . . . . „	3.—
37. Zaharie Fleșar . . . . . „	1.—
38. Arnold Müller . . . . . „	5.—
39. Rozica Martin . . . . . „	3.—
40. Ioana Costandin jun. . . . . „	2.—

Suma cor. 83.—

Dăruiri se mai primesc la redacția ziarului nostru.

Cărți și reviste

Calendarul Arhidiecezan. A ieșit de sub tipar *Calendarul Arhidiecezan pe anul 1919.*

Cuprinde, ca și cel din anul trecut, lucruri interesane de citit și îndrumări de folos: Povestiri din cele mai frumoase, istorioare, anecdote, glume, versuri.

Este împodobit cu patru chipuri ale bărbaților noștri răposași în vremea războiului.

De vânzare la *Librăria Arhidiecezană* în Sibiu. Prețul: 2 cor. 50 fileri (și porto 20 fil.) Ediția cu șematism costă 4 coroane (și porto 20 fil.) Este astăzi cel mai căutat calendar românesc.

Frunzulițe din război. Versuri ardelenești. Adunate și alese de E. Hodoș. O broșură de frumoase cântece. Costă 30 fileri. A se cere dela *Librăria Arhidiecezană.*

Publicațiune

Divizia 2 de vânători cumpără orce cantități de grâu, făină, păpușoi (cucuruz) fasole, mazăre, mălai, orz, ovăs și fân plătind costul lor imediat.

Prețul după invoială

Predarea se va face ori la Sibiu, ori la gara cea mai apropiată de locul unde se află produsele.

Ofertele scrise sau vorbite se pot adresa la: (323) 1—10

Comandantul Diviziei 2 de Vânători în localul Școalei de Cadeți din Sibiu.

Nr. 592/918

(312) 2-3

Concurs

Pentru ocuparea postului pe paroh în parohia de clasa a III-a Beșinau, proto-presbiteratul Mercurei, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele cuprinse în coala B. dela congruă.

Concurenții au să-și aștearnă cererile instruite conform normelor din vigoare, în termenul arătat, subsemnatului oficiu protopresbiteral, și cu observarea prescrișelor a se prezenta poporului în biserică spre a cânta respective a celebra și cuvânta.

Mercurea, 5 Decembrie 1918.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român în conțelegere cu comitetul parohial.

Avram S. Păcurariu,
protopresbiter.

Nr. 716/1918.

(313) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Sohar, protopresbiteratul Abrud, se publică de nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotației dela stat.

Cererile de concurs, instruite conform legilor în vigoare, se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul deschis, iar concurenții cu prealabila incuviințare a subsemnatului se vor prezenta în vreo Duminică sau sâmbătoare la biserică, spre a cânta, cuvânta sau celebra.

Abrud, 30 Noemvrie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. român al Abrudului, în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popoviciu,
protopresbiter.

Aviz

Pentru «organizarea farmaciștilor» subscrișii rugăm pe toți asistenții de farmacie (diplomați) să-și comunice în timpul cel mai scurt adresele lor la președintele ad hoc, d-l farmacist-locotenent Ștefan Moga, Sibiu, Strada gării.

George Cutean, Voicu Cloaje,
Ionel Popa, Cornel Ornescu,
Victor Pop, Nicolau Kiss Micul,
Ștefan Moga, George Stroia.

Mare asortiment de

peruci de păpuși și cozi

Se fac tot felul de lucrări de couafor la:

Fritz Essigmann, frizer.
Sibiu, Strada Faurului 15.

2-2 (317)

În urma sezonului înaintat, se vând cu prețuri mult reduse toate soiurile de

pălării, bonete pentru copii și căciulițe

Tot acolo se primesc pentru sezonul apropiat: o modistă, o pregătitoare (Vorarbeiterin) și o începătoare.

Cu distins respect:

R. Neumann
Sibiu, Strada Ciznădiei 16,
îndărăt în curte, etajul I.

2-2 (315)

Dejun, prânz și cină

se poate căpăta în pensiunea acum deschisă a lui A. Oleksik, Sibiu, Strada Măcelarilor, 7-9. Prețuri moderate și serviciu prevenitor. 300 2-3

Atelier de croitorie

Aduc la cunoștința Onor. public, că întorcându-mă acasă de pe câmpul de luptă, am deschis un

salon de modă

pentru croitoria de domni și militari.

Rugând sprijinul Onor. public, semnez cu stimă: (314) 3-3

Nicolae Popa, croitor.

Sibiu, str. Măcelarilor Nr. 30.

BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE MUTUALĂ
"TRANSILVANIA",
SOCIETATE PE ACȚII.

Aviz

Banca generală de asigurare «Transilvania», societate pe acții aduce la cunoștință, că acțiunile nouă se pot lua în primire la casa băncii, în Sibiu, pe lângă prezentarea titlilor provizorii.

Sibiu, la 28 Decembrie 1918.

2-2 (321)

Direcțiunea.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu : Nagyszeben se află de vânzare :

Casa dela Jerihon

omiliile și cuvântări bisericești
de

Dr. Ioan Broșu.

Prețul: Cor. 7 + porto recom. 50 fil.

În editura «Librăriei arhidiecezane» din Sibiu—Nagyszeben a apărut și se află de vânzare

Apostolul

care cuprinde

Faptele și epistolele Sfinților Apostoli.

Tipărit în zilele Preainălțatului Împărat și Rege Carol al IV-lea, cu binecuvântarea Înalt Preasfințitului Domn Vasilie, Arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Mitropolit al Românilor de religie greco-orientală din Ungaria și Transilvania, consilier intim de stat al Maiestății Sale ces. și reg.

Prețul unui exemplar:

Legătură simplă K 15—, plus porto postal K 3—
Legătură imitație de piele K 20—, plus porto postal K 3—.

Revanzătorilor li se dă 10% rabat.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu— : : Nagyszeben, se află de vânzare :

Biserica catedrală

dela

Mitropolia ortodoxă română în Sibiu.

Istoricul zidirii (1857—1906)

de

Dr. Ilarion Pușcariu,
Dr. E. Miron Cristea și Mateiu Voileanu.

Cu 24 ilustrațiuni și 3 faesimile.

Prețul 4 cor., plus 60 fil. porto recomandat.

La librăria arhidiecezană se află de vânzare două steaguri treicolor național român.

Aviz

Am onoare a recomanda cu toată căldura P. T. Public restaurantul meu de pe promenada Bretter, cunoscut sub numele:

„Bretterbierhalle“,

ca cel mai plăcut loc de convenire al intelectualilor români. Bucătărie ieftină și de prima clasă, vinuri de soi din ținutul Târnavei de cele mai renumite și curat manipulate; zilnic bere proaspătă de Cluj și în fiecare seară concertează cea dintâi :: :: :: :: :: muzică de țigani din Sibiu. :: :: :: :: ::

Pentru binevoitorul concurs al onoratului public se roagă:

6-6 (292)

Anton Iosef Fark.

Încercați

În ziarul **Telegraful Român**, care apare de 3 ori pe săptămână, se publică cele mai ieftine

inserate și reclame

cu deplin succes. — Adresa: Administrația **Telegraful Român**, : : : Sibiu (Nagyszeben), Strada Măcelarilor 45. : : :

Cei ce fac comande pe temeiul acestor reclame și inserate, să amin-tească totodată și numele foii noastre.

A apărut și se găsește de vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu-Nagyszeben:

Calendarul arhidiecezan pe anul 1919

și cuprinde o bogată materie de citit, din care amintim următoarele: Nu scapi de ce ți-i scris. *Versuri de astăzi*: Scrisoare din Italia. De trei zile. Mort. Depart. De-acasă. Ce mai e pe-acasă? Cătănești. *Vorba românului*, zicători din popor. Cum să citim? *Din scrierile celor dispăruți*: Rugăminte din urmă. Mama răniților. Bunica. «Târta-pârta». *Eroi nu mor*: Sublocotenentul Nicolae Brote. Medicul Dr. Nicolae Aron. Sorin Barcianu. *Snoave și istorioare*: Faraonul bucătar. Fata de om bogat și bobul de mazeră. Împărat și derviș. Un cărciumar de altădată. Cu musca pe căciulă. Primejdioasă treabă. Slujba de noapte. *Pentru economi*: Să învățăm dela străini. Clădirea grajdurilor. Griji de galițe. Patlagăle (paradaise). Cum se păstrează cartofii. Culesul de poame. Poamele vermenoase. *Fel de fel*: Vremea d'apoi. Băile de soare. Oțica sau tuberculoza. Bani răsândesc boale. Obicei rău. Îngrijirea nervilor. Despre lunatici. Călătoriile pe jos. Alcoolul și războiul. Apăsător de grija milioanei. Cătră mame. Copilul nu trebuie legănat. Turul despărțeniei. «Sărut mâna!». Oțet bun de casă. Păstrarea merelor. Poruncile căsătoriei. *Scânteii*.

Calendarul arhidiecezan pe 1919 este împodobit și cu patru ilustrații: George Coșbuc, Sublocotenentul Nicolae Brote, Dr. Nicolae Aron și Sorin Barcianu. — În celelalte părți ale Calendarului sunt: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii, Casele domnitoare, tarifele nouă de poștă și de timbre, însemnarea târgurilor, aranjate după *alfabet și luni*. Extras din catalogul librăriei arhidiecezane despre depositul de cărți bisericești, școlare, regulamente, blanchete și icoane.

Calendarul s'a tipărit în două ediții: o ediție cu «Șematismul» bisericii ort. rom. din Ungaria și Transilvania, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, cateheți și învățători, și o altă ediție, populară, *fără șematism*.

Șematismul se vinde și în broșură separată, cu 1 Cor., plus portpostal 20 fil.

Atât librăriiilor, cât și particularilor, pentru desfacere peste 10 exempl. se dă rabat.

Prețul: { Ediția cu Șematism 4 Coroane plus portpostal 20 fileri.
„ fără „ 2 Cor. 50 fil. „ „ 20 „

: : : Cu trimitere recomandată portpostal 40 fileri. : : :

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Despre caritatea creștinească.**Trei predici**

de

Abatele Metodi Zavoral.

Prețul: 30 fileri plus 10 fileri porto. Se vinde pentru scopuri culturale-filantropice.

La «Librăria arhidiecezană» din Sibiu— : : Nagyszeben se află de vânzare : :

Brazde în ogrorul lui Hristos

de

Dr. Ștefan Cioroianu.

Prețul unui exemplar 6 Coroane, plus porto postal recomandat 1 Cor.